

BELÜGYMINISZTER

I-a-590/2005.

Dr. Pelle Andrea ügyvivő
Társaság a Szabadságjogokért Egyesület

Budapest

Tisztelt Ügyvivő Asszony!

Egyesületük nyílt levelével kapcsolatban úgy vélem, hogy célszerű néhány alapvető kérdésben álláspontjaink tisztázása. Önök, a saját álláspontjuk alapján igen határozottan belügyminiszteri intézkedést várnak, és érveikben elsősorban a jog eszközeit használják. Tekintettel arra, hogy a jog a társadalmi felépítménynek fontos, de csak szabályozási eleme, úgy vélem, először azon tartalmi kérdésekben kellene közelíteni az álláspontjainkat, amelyek a szabályok kialakítását motiválják.

Az első, és legfontosabb kérdés, hogy a kábítószer kontroll nélküli terjesztése, használata elfogadható-e a társadalom számára?

Az én válaszom erre egyértelmű nem.

A kábítószer fogyasztás emberi szervezetre gyakorolt káros hatásai, a szenvedélybetegség okozta egyéni és társadalmi problémák közismertek.

A túlzott kábítószer fogyasztás rombol. Rombolja az egészséget, rombolja az emberi kapcsolatokat, legyen szó akár családról, barátokról, iskoláról, bármilyen közösségről. A szenvedélybeteggé vált ember személyisége eltorzul, nem képes részt vállalni a társadalmi munkamegosztásból, kirekesztetté és teherre válik. Márpedig a kábítószer fogyasztásában – jelleménél fogva – alapvetően benne van a szenvedélybetegség kialakulásának esélye.

Van a káros hatásnak még egy dimenziója. A kábítószer drága, a megvásárlásához szükséges pénz előteremtése gyakran a teljes anyagi ellehetetlenüléshez, ennek következményeként pedig bűncselekmények elkövetéséhez vezet. Mint ahogy az is igaz, hogy az illegális kábítószer-kereskedelem a szervezett bűnözés melegágya, és mint ilyen, az egészséges társadalom biztonságérzetének egyik erőteljes rombolója.

Sorolhatnám a hazai és külföldi példákat egyaránt, hogy milyen társadalmi erőfeszítésekkel és költségekkel jár a megelőzés és gyógyítás. Önök ezt nálam lehet, hogy még jobban ismerik.

Mi hát akkor az előbb feltett a kérdésre az Önök válasza?

Levelükben hasonlítják a kábítószer-fogyasztást az alkohol-fogyasztással.

Véleményem szerint ez tévút. Az alkoholban is benne rejlik ugyan a mértéktelenség, a függővé válás veszélye, azonban ennek akár az egyénre, de különösen a társadalomra gyakorolt káros hatása messze nem éri el a kábítószerét.

A kábítószer fogyasztást az egyes emberre és társadalomra gyakorolt hatásában talán egy veszélyes vírushoz lehetne hasonlítani.

Akinek gyenge a szervezete, azt hamarabb és mélyebben támadja meg a vírus, Akinek nincs szilárd önkontrollja – márpedig a fiatalok zömének még nincs – az a drogfogyasztás révén könnyen a saját szervezete által gerjesztett rabságba, csapdába esik, egyre többet, és egyre erősebb drogot kíván ugyanazon hatás eléréséhez, vagy a hatás fokozásához.

A vírus láncreakciószerűen, gyorsan és kiszámíthatatlanul terjed. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ez igaz a kábítószer fogyasztás és terjesztés tekintetében is.

Felmérések szerint hazánkban egyre többen élnek tiltott szerekkel, a drogokat kipróbálók életkora pedig egyre alacsonyabb. A kábítószerrel visszaélés bűncselekmények száma évről évre folyamatosan növekszik és ez is elsősorban a fiatal korosztályt sújtja. Az elmúlt évben huszonnégyen haltak meg kábítószer túladagolás következtében.

A piacot „kiszolgáló háttér” is sokat fejlődött. A kábítószer-terjesztéssel foglalkozó szervezett bűnözői csoportok egyre kiterjedtebb és hatékonyabb hálózatokat hoznak létre, Magyarország rövid idő alatt tranzitországból, jelentős felvevőpiaccal rendelkező célországgá vált.

Mindezek alapján talán meg tudunk egyezni abban, hogy a kábítószer kontroll nélküli használata, terjesztése nem megengedhető. A következő kérdés az, *milyen mértékig, és milyen eszközökkel szükséges a korlátozás, illetve a megelőzés?*

Úgy gondolom, ebben már inkább lesz vitánk. Én a vitában azon az oldalon állok, amely azt mondja, hogy – az előbb képszerűen vázolt – veszélyességénél fogva, a kábítószer terjesztés és fogyasztás minimális lehetőségét is ki kell küszöbölnie a társadalomnak.

Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a kábítószer elleni küzdelmet ösztársadalmi ügyként kezeljük. Gondoljunk csak az oktatási intézmények kiemelkedő szerepére a megelőzés tekintetében, de az egészségügynek ugyanúgy feladatot ad, mint a szociális intézményhálózatnak, és a civil szférában is egyre kiépítettebb a drogrevenüciós rendszer. A feladatokat a kábítószer-probléma visszaszorításáról szóló nemzeti stratégiai program foglalja össze, ennek kormányzati – ezen belül a rendőrséget is érintő - feladatairól pedig egy 2004-es kormányhatározat rendelkezik.

A társadalmi munkamegosztásban a rendőrség is végzi a maga dolgát, mégpedig egyre szakszerűbben. Tekintsük akár a megelőző tevékenységet, az ismert DADA-programot, vagy az ebben az évben, kilenc középiskolában kísérleti jelleggel beindított ELLEN-SZER nevű biztonságra nevelő programot, a COGITO ERGO SUM, és a „TEVELED drog nélkül” nevű drogrevenüciós programokat, az „ARIADNE fonala” elnevezésű pedagógus felkészítő programot, vagy a szakemberképzésben való részvételt. Ide tartozó a kifogásolt közrendvédelmi tevékenység is a közterületeken és a nyilvános helyeken, és az igazgatásrendészeti eljárás, ha szükséges az érintett üzlet bezáratása.

Az illegális kábítószer-kereskedelemmel együtt járó szervezett bűnözés visszaszorítása megköveteli a kínálati oldalhoz tartozó személyek, terjesztők felderítését. Ennek érdekében

erősítettük meg a kábítószer felderítéssel foglalkozó egységet is a Nemzeti Nyomozó Irodánál.

A rendőrség közreműködésével jelenős drogfogásokat sikerült végrehajtani. Csak, hogy két számot említsek, az elmúlt évben körülbelül 100 ezer darab extasy tablettát, és a növekedő kokainkereskedelem kapcsán 100 kilogramm kokaint foglalt le a rendőrség. Jelenleg csak a központi nyomozócsoporthoz összesen körülbelül 200 kilogramm kábítószerrel érintően – melynek zöme heroin - van folyamatban több eljárás.

Ahhoz, hogy a tiltott áru, illetve terjesztője megfogható legyen, nem lehet figyelmen kívül hagyni a kereskedelmi lánc egyetlen elemét - így a terjesztők és fogyasztók találkozási pontját - sem. A terjesztők leggyakrabban ott foghatók el, ahol a fogyasztók is jelen vannak. Például a nyilvános szórakozóhelyeken.

Ennek érdekében a rendőrség valóban tart ellenőrzéseket, de kizárólag azokon a szórakozóhelyeken, amelyekről információja van, hogy ott drogfogyasztás, illetve ezzel együtt járó terjesztés történik. Nem helytálló tehát, hogy a rendőrség felesleges razziákkal terheli a szórakozó fiatalokat, illetve a véletlen szórakozóhelyeket. Azt az állításukat pedig egyenesen visszautasítom, hogy az ifjúság védelmének jelszavával háborút folytatna az ifjúság és az ifjúsági kultúra ellen. Az ellenőrzések védik a fiatalokat, és egészséges szórakozásukat.

Meg kell jegyezni, hogy a rendőrségi fellépésnek a büntetés csupán egyik célja, ennél talán még fontosabb a visszatartó erő, amely a megelőzés egyik fontos eleme.

Levelükben említik a Biztonságos Szórakozóhelyekért Programot, amelyet alternatívaként fogalmazzuk meg. A Program jó, az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium (ICSSZEM) koordinációjával egyre bővül a csatlakozó szórakozóhelyek száma. Azt azonban látni kell, hogy ez a Program nem alternatívája, legfeljebb kiegészítő eleme a drog elleni küzdelemnek.

Választási lehetőséget ad azoknak a fiataloknak, akik drog- és alkohol-mentes partin szeretnének kellemesen szórakozni. Biztosítja továbbá, hogy ha valaki mégis fogyaszt itt drogot, alkoholt, legyenek meg a feltételek, hogy ez a legkisebb kárt okozza.

Szeretném nyomatékosan leszögezni: olyan diszkóban, amely csatlakozott a programhoz, nem fordult elő rendőrségi ellenőrzés.

Mindabból, amelyet az előzőekben megfogalmaztam, látszik, hogy a rendőrségnek nem célja az alkalmi fogyasztó, a drogokat pusztán kíváncsiságból kipróbáló fiatalok eljárás alá vonása. Az viszont célja, hogy védje a kábítószer fogyasztók, és a drogfogyasztás miatt véletlenül veszélybe kerülő állampolgárok egészségét, testi épségét, biztonságát, és felszámolja a terjesztő-hálózatokat.

Vitatkozom Önökkel abban, hogy a drogok hatása alatt elkövetett baleseteket nem tartják jelentősnek. Hány emberélet a kevés, mennyi a sok? Úgy vélem, egyetlen fiatal élet is több a kárpótjánál, ha értelmetlenül véget ér. A közelmúltban Kecelen történt közlekedési balesetben öt fiatal vesztette életét a diszkóból történő hazamenetelük során. A baleset okainak előzetes vizsgálata azt állapította meg, hogy a gépjármű vezetője, a baleset bekövetkezésekor kábítószer hatása alatt állt. Egy, a diszkóban történő rendőri ellenőrzés megmenthette volna őket.

Azzal szeretném befejezni, amivel kezdtem. Nem tartom szerencsésnek a probléma leszűkítését, akár a jogi, akár a bűnüldözési, vagy az igazgatásrendészeti vonatkozásokra. A

kábítószer terjesztésével és fogyasztásával kapcsolatos problémakör ennél lényegesen szélesebb körű, állampolgári gondolkodást és komplex cselekvést igényel. Ennek megfelelően a kormányban is több tárcát érintő feladatsorról van szó, és az sem véletlen, hogy a nemzeti drogstratégiai program kormányzati gondozását nem a BM, hanem az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium végzi.

Az Önök levele kapcsán kezdeményeztem az ICSSZEM vezetésénél, hogy fogadják az Önök javaslatát, esetleges segítségét a nemzeti drogstratégia megvalósításával kapcsolatban, különös tekintettel a Biztonságos Szórakozóhelyekért Program népszerűsítésére, az ehhez kapcsolódó ifjúsági szórakozóhelyek körének bővítésére.

Ugyanezzel zárom leveletem tárcánk vonatkozásában is. A magyarországi drogfogyasztás és terjesztés visszaszorítása érdekében az Egyesület vezetésének igénye esetén a Belügyminisztérium is kész a párbeszédre, a közös gondolkodásra.

Budapest, 2005. április „21 „

Tisztelettel:

Dr. Lamperth Mónika